

POROČILO SKUPINE STROKOVNJAKOV

Akreditacija študijskega programa

Univerza v Novi Gorici | Foto: CasarsaTinta foto studio

Univerza v Mariboru, Fakulteta za zdravstvene vede

Študijski program za izpopolnjevanje

Zdravstvena nega v psihiatriji

Doc. dr. Boris Miha Kaučič
Izr. prof. dr. Mirko Prosen
Prof. dr. Rudolf Gregurek
Nikolaja Bukovšek

n.a.k.v.i.s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s.q.a.a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

POROČILO O AKREDITACIJI ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA

Vlagatelj/i in predlagatelj/i: **Univerza v Mariboru, Fakulteta za zdravstvene vede**
Študijski program: **Zdravstvena nega v psihiatriji, študijski program za izpopolnjevanje, izredna oblika izvajanja študijskega programa na lokaciji fakultete v Mariboru.**

Skupina strokovnjakov:

predsednik	doc. dr. Boris Miha Kaučič, Visoka zdravstvena šola v Celju.
član	izr. prof. dr. Mirko Prosen, Univerza na Primorskem, Fakulteta za vede o zdravju.
član članica	prof. dr. Rudolf Gregurek, Univerza v Zagrebu, Medicinska fakulteta. Nikolaja Bukovšek, Univerza v Ljubljani, Pedagoška fakulteta, študentka.

Datum oddaje akreditacijskega poročila agenciji: 21. 4. 2022

Podpis predsednika skupine strokovnjakov: _____

UVOD

Skupina strokovnjakov je sklep o imenovanju in gradivo za presojo prejela **23. 12. 2021**. Skupina strokovnjakov je vsebinsko uskladila strokovno mnenje in pripravila skupno poročilo o izpolnjevanju meril za akreditacijo študijskega programa.

Svet Nacionalne agencije Republike Slovenije v visokem šolstvu je dne 16. 12. 2021 (sklep št.: 6033-21/2021/5) imenoval skupino strokovnjakov za izvedbo akreditacije študijskega programa za izpopolnjevanje - Zdravstvena nega v psihiatriji, ki ga je v postopek akreditacije posredovala Univerza v Mariboru, Fakulteta za zdravstvene vede (UM FZV). Imenovana skupina strokovnjakov je gradivo za evalvacijo prejela 23. 12. 2021, po e-pošti. Prejeli smo obrazec za akreditacijo študijskega programa z zahtevanimi prilogami. Ogled prostorov fakultete se ni izvedel. Prvi usklajevalni sestanek skupine strokovnjakov je potekal 16. 2. 2022, na daljavo in je bil namenjen pregledu dokumentacije. Drugi usklajevalni sestanek skupine strokovnjakov je potekal 7. 3. 2022, na daljavo in je bil namenjen uskladitvi poročila o akreditaciji študijskega programa za izpopolnjevanje. Skupina strokovnjakov v postopku priprave poročila ni zaprosila za dodatno gradivo UM FZV. Poročilo o akreditaciji študijskega programa za izpopolnjevanje - Zdravstvena nega v psihiatriji, je bilo usklajeno s skupino strokovnjakov in zaključeno 7. 3. 2022 ter posredovano na NAKVIS. Odgovor UM FZV na poročilo je skupina strokovnjakov prejela 12. 4. 2022. Skupina strokovnjakov se je ponovno sestala 21. 4. 2022 na daljavo. Skladno s 35. členom Meril za akreditacijo in zunanjo evalvacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov, je skupina strokovnjakov pregledala odgovor vlagatelja in pripravila končno evalvacijsko poročilo, ki je bilo posredovano na NAKVIS, dne 21. 4. 2022.

(35. člen meril: Skupina strokovnjakov pripravi skupno poročilo po področjih presoje in standardih kakovosti, določenih v merilih za akreditacijo študijskega programa, in sicer na podlagi vloge s prilogami, druge zahtevane dokumentacije in ogleda prostorov, kadar je to potrebno zaradi popolne ugotovitve dejanskega stanja.

Agencija pošlje akreditacijsko poročilo vlagatelju, ki lahko nanj da svoje pripombe v enem mesecu od njegovega prejema. Če vlagatelj v tem roku pripomb na poročilo ne da, to postane končno. Če pripombe da, skupina strokovnjakov v enem mesecu od njihovega prejema pripravi končno akreditacijsko poročilo, v katerem se opredeli do vseh pripomb.)

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

Akreditacija študijskega programa (številna tabela)				
Področja presoje	Izpolnjuje standarde kakovosti		Delno izpolnjuje standarde kakovosti	Ne izpolnjuje standardov kakovosti
	Prednosti	Priložnosti za izboljšanje		Večje pomanjkljivosti oz. neskladnosti
Sestava in vsebina študijskega programa				
Standard 1	3	8	0	0
Standard 2 <i>(se ne presoja)</i>	/	/	/	/
Standard 3	4	2	0	0
Zasnova izvajanja študijskega programa				
Standard 4	2	3	0	0
Standard 5	0	2	0	0
Odličnost	/			

UGOTOVLJENO DEJANSKO STANJE IN NJEGOVA PRESOJA

Temeljna usmeritev za presojo po posameznih standardih:

Skupina strokovnjakov vsak predpisani standard kakovosti presoja na dveh ravneh v skladu z določbami o presoji, ki so podrobneje opredeljene v V. poglavju meril (OBRAZCI VLOG). Na prvi objektivno presodi in z argumenti podpre izpolnjevanje standarda. S tem presoja skladnost, obstoj ali izvajanje predpisanega. Na drugi ravni pa ugotovljeno stanje kvalitativno vrednoti v obsegu nad (ali pa pod) sprejemljivim in s tem presodi tudi kakovost. Na tej ravni presoje z argumenti strokovno oceni, kaj je zelo dobro, dobro, kaj ni oziroma kaj bi lahko bilo bolje. Če je nekaj skladno s predpisom, še ni nujno dobro. Nasprotno nekaj ni nujno slabo, če ni (povsem) skladno s predpisom, saj je visoko šolstvo raznoliko, dobro pa se lahko skriva ravno v posebnosti ali izjemnosti. Medtem ko nekateri standardi kakovosti vsebujejo kvalifikatorje, kot je 'kakovosten', drugi izrecno sprašujejo zgolj po primernosti, ustreznosti ali le obstoju oziroma izvajanju nečesa. Skupina strokovnjakov temu navkljub vselej presoja na dveh ravneh – iz prve ravni na koncu posameznega standarda povzame morebitne neskladnosti ali večje pomanjkljivosti, iz druge pa prednosti in priložnosti za izboljšanje, tako kot izhajajo iz ugotovitev in ocen, in ne po načelu, da morajo biti številčno uravnotežene, ali po kakšnem drugem načelu.

SESTAVA IN VSEBINA ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA

1. standard: Študijski program po sestavi in vsebini študentom ponuja celovito znanje ter jim omogoča doseči postavljene cilje in načrtovane kompetence oziroma učne izide.

a) konsistentnost in vsebinska povezanost posameznih predmetov in učnih načrtov ter študijskega programa kot celote:

Študijski program za izpopolnjevanje Zdravstvena nega v psihiatriji (SOK 7. raven, EOK 6. raven, EOVK 1. stopnja) je enoletni študijski program za izpopolnjevanje, ki obsega 60 ECTS in je sestavljen iz dveh semestrov. Obsega štiri obvezne predmete (30 ECTS) in šest izbirnih predmetov (30 ECTS), iz nabora osmih izbirnih predmetov. Iz vloge visokošolskega zavoda je razvidno, da študijski program za izpopolnjevanje po vsebini študentom omogoča pridobitev poglobljenega znanja na ožjem strokovnem področju zdravstvene nege. Omogoča jim, da dosežejo postavljene cilje in s programom pridobijo načrtovane splošne, kot predmetno specifične kompetence oz. učne izide, ki so zapisani v učnih načrtih.

Program za izpopolnjevanje izraža konsistentnost in vsebinsko povezanost posameznih predmetov. Obvezni predmeti se vsebinsko dopolnjujejo in dajejo študentu možnost poglobljanja znanja. Pri dveh obveznih predmetih (Zdravstvena nega na področju psihiatrije in duševnega zdravja in Psihiatrija s psihopatologijo in psihofarmakologijo) so predpisane obvezne klinične vaje v obsegu 120 ur. Z izbirnimi predmeti bodo študenti pridobili nova in poglobljena znanja na različnih področjih zdravstvene nege v psihiatriji (od pedopsihiatrične obravnave in obravnave v skupnosti, gerontopsihiatrije ter področja zdravstvene nege na področju forenzične psihiatrije). Iz nabora osmih izbirnih predmetov, študent izbere šest predmetov, glede na lastni interes in strokovne potrebe.

Posamezni izbirni predmet obsega 10 ur predavanj in 40 ur kliničnih vaj. Tako obvezni kot izbirni predmeti se bodo izvajali le v obliki predavanj, druge oblike, kot npr. seminarji in/ali seminarske vaje niso predvidene. Predmetnik obsega 1800 ur (30 ur – 1 ECTS), od tega 120 ur predavanj (6,7 %) in 360 ur kliničnih vaj (20 %), preostali obseg ur predstavlja individualno delo študenta (1320 ur / 73,3 %). Iz vloge ni razvidno, kako se bo spremljalo individualno delo študenta. Študij ne vključuje zaključnega dela. Predmetnik z učnimi enotami zagotavlja doseganje temeljnih ciljev študijskega programa za izpopolnjevanje.

Zasnova delitve med obveznimi in izbirnimi predmeti je glede na tip študijskega programa (izpopolnjevanje) smiselna, saj sledi metodi učenja ob pacientu v kliničnem okolju (*ang. bedside learning*). Z vidika vsebinske konsistentnosti in vsebinske povezanosti je študijski program ustrezno koncipiran in odraža vsebinske potrebe kliničnih okolij po dodatnem strokovnem izpopolnjevanju diplomiranih medicinskih sester/diplomiranih zdravstvenikov.

b) povezanost (skladnost) ciljev, kompetenc oziroma učnih izidov, določenih v učnih načrtih, s cilji in kompetencami študijskega programa in z njegovo vsebino glede na vrsto in stopnjo študija:

Povezanost učnih izidov, ki so določeni v učnih načrtih predmetov, s cilji in kompetencami študijskega programa in z njegovo vsebino se zrcali tako, da je študent po študiju usposobljen za prenos pridobljenega znanja in kompetenc v delovno okolje, na ožjem strokovnem področju zdravstvene nege (psihiatriji). Enoletni program za izpopolnjevanje bo omogočil študentom, da pridobijo znanje za izvajanje aktivnosti zdravstvene nege na psihiatričnem področju in izkušnje, ki bodo prispevale k njihovem profesionalnemu in osebnemu razvoju. Cilji, kompetence, učni izidi, ki izhajajo iz učnih načrtov in vsebine učnih enot so usklajeni s cilji in kompetencami študijskega programa za izpopolnjevanje. Študentu omogočajo zmožnost samostojnega delovanja na področju psihiatrične zdravstvene nege. Cilj programa je izpopolniti, dopolniti, poglobiti strokovno znanje ter razviti sposobnost kritičnega mišljenja in samovrednotenja v praksi zdravstvene nege na psihiatričnem področju.

Splošne kompetence/učni izidi so zasnovani na temelju etične, terapevtske komunikacije, razvijanju spretnosti/veščin na področju medosebnih odnosov ter oblikovanju individualnih načrtov zdravstvene nege po procesni metodi. Z vidika predmetno-specifičnih kompetenc pa je prisotna večja heterogenost kompetenc, kar je posledica večje izbirnosti predmetov. Pri tem se postavlja na primer vprašanje, kako bo s pridobitvijo naslednjih predmetno specifičnih kompetenc:

- *sposobnost prepoznave nujnih stanj pri duševnih motnjah in ustreznega ukrepanja,*
- *zmožnost prepoznave posebnosti dela s pacientom z duševno motnjo in svojci na terenu in v skupnosti;*
- *sposobnost prepoznave razlik v psihiatrični zdravstveni negi med splošno in forenzično psihiatrijo,*

če študent ne izbere izbirnega predmeta npr. Urgentna stanja v psihiatriji ali predmeta Skupnostna psihiatrična obravnava in nadzorovana obravnava v psihiatriji ali predmeta Zdravstvena nega na področju forenzične psihiatrije. Sestavljalci študijskega programa sicer to na eni strani rešujejo z ne prevelikim številom izbirnih predmetov in po drugi z

upoštevanjem dejstva, da kompetence medicinske sestre/zdravstvenika, ki je zaključil/a študij program prve stopnje Zdravstvena nega in se vpisuje na ta izpopolnjevalni program, vključujejo tudi del teh pridobljenih kompetenc, vendar predlagamo, da sestavljalci ponovno pregledajo in uskladijo te kompetence oz. podajo dodatno obrazložitev. Glede na vrsto študijskega programa in populacijo, ki ji je namenjen so kompetence usklajene z učnimi načrti, a je potrebno temu področju nameniti več pozornosti v smislu medpredmetnega povezovanja.

V učnih enotah ni poenoten stil navajanja literature (npr. Skupnostna psihiatrična obravnava in nadzorovana obravnava v psihiatriji, Otroška in mladostniška psihiatrija, Bolezni odvisnosti, Zdravstvena nega na področju gerontopsihiatrije). V teh učnih načrtih je navedena starejša obvezna literatura (npr. predmet Otroška in mladostniška psihiatrija – 2006, 2012 (zbornik), članek iz leta 2012; Zdravstvena nega na področju gerontopsihiatrije je obvezna literature iz leta 2009; pri predmetu Skupnostna psihiatrična obravnava in nadzorovana obravnava v psihiatriji je naveden Zakon o duševnem zdravju (2008) brez navedenih sprememb iz leta 2015 in 2019. Nosilka istega predmeta navaja tudi članka iz leta 2000 in 2001 ter prispevek iz zbornika 2011.

Pri predmetu Zdravstvena nega na področju gerontopsihiatrije je potrebno, da se oblikuje in navede toliko študijskih rezultatov/izidov, kot jih cilji in kompetence predmeta zahtevajo. Opažamo tudi razkorak pri načinih ocenjevanja. Strokovnjaki predlagamo nosilcu predmeta, da upošteva, da je za vsak študijski rezultat/izid potrebno izbrati in uporabiti primeren način/e ocenjevanja.

Skozi pregled učnih enot strokovnjaki ugotavljamo, da bi bilo smiselno v predmet (npr. Zdravstvena nega na področju psihiatrije in duševnega zdravja) vključiti tudi Resolucijo o nacionalnem programu duševnega zdravja (2018-2028; Uradni list RS št.: 24/18), na katero se sklicujejo pripravljalci študijskega programa za izpopolnjevanje.

Pri predmetu Psihosocialno varstvo in psihološka zdravstvena oskrba z rehabilitacijo je nosilka predmeta navedla osemnajst (18) predvidenih študijskih rezultatov/izidov, kar ni ustrezno (glejte priročnik Pisanje in uporaba učnih izidov – dr. Declan Kennedy). Oblikovati je potrebno 5-8 izjav, ki opisujejo predvidene študijske rezultate/izide pri tem predmetu. Nosilka predmeta naj oblikuje in navede toliko študijskih rezultatov/izidov, kot jih cilji in kompetence predmeta zahtevajo. Število študijskih rezultatov/izidov je sicer odvisno od vsebine in kompleksnosti predmeta. Ob tem je potrebno upoštevati, da je za vsak učnih rezultat/izid potrebno izbrati primeren način/e ocenjevanja.

Na podlagi predhodnih ugotovitev, je potrebno popraviti in uskladiti stil navajanja literature in posodobiti učne načrte z aktualno literaturo.

c) v program integrirane znanstvene, strokovne, raziskovalne oziroma umetniške vsebine:

Iz posredovane dokumentacije je razvidno, da so v študijski program integrirane znanstveno raziskovalne in strokovne vsebine. Nekateri temeljni in aplikativni projekti na fakulteti so vsebinsko povezani s področjem duševnega zdravja in preprečevanja duševnih motenj saj so usmerjeni v izboljšanje kakovosti življenja različnih skupin prebivalstva. Usmerjeni so v zagotavljanje zdravega življenjskega sloga, izboljšanje

medosebnih odnosov, zadovoljstva z življenjem, zmanjševanje tveganj za nastanek duševnih motenj, vendar se je potrebno v prihodnje osredotočiti in okrepiti raziskovalne projekte, ki bodo bolj povezani z vsebino programa, pri tem pa vključevati kompetentne strokovnjake s področja zdravstvene nege na področju psihiatrije.

Aktualni znanstveni in strokovnih prispevki posameznega nosilca predmeta, so navedeni v učnih načrtih posamezne učne enote. Ugotovljamo, da imajo nosilci nekaterih učnih enot šibko bibliografijo, ali pa slednja ni ustrezna glede na vsebino predmeta (npr. Zdravstvena nega na področju gerontopsihiatrije, Zdravstvena nega na področju forenzične psihiatrije, Skupnostna psihiatrična obravnava in nadzorovana obravnava v psihiatriji, Zdravstvena nega za duševno zdravje). Nosilka dveh različnih predmetov: Osnove svetovanja na področju zdravstvene nege in Zdravstvena nega za duševno zdravje ima navedene enake reference za dva različna predmeta.

Vsebine predmetov temeljijo na strokovnih in raziskovalnih spoznanjih.

Predlagani študijski program omogoča strokovno delo ob pacientu, kar je tudi trend v izpopolnjevalnih študijskih programih.

č) vrstni red predmetov oziroma razporejenost predmetov po semestrih in letnikih (horizontalna in vertikalna povezanost) ter njihovo kreditno ovrednotenje:

Skupina strokovnjakov ugotavlja, da je vrstni red obveznih predmetov v prvem semestru ustrezen, saj morajo študenti najprej osvojiti znanje zdravstvene nege na področju psihiatrije in duševnega zdravja, sledi psihiatrija s psihopatologijo in psihofarmakologijo, spoznajo uporabo različni teorij in modelov v psihiatrični zdravstveni negi in na koncu psihosocialno varstvo in psihološko zdravstveno oskrbo z rehabilitacijo. V drugem semestru si študent izbere šest izbirnih predmetov od osmih, ki so osredotočeni na specifična strokovna področja dela v psihiatriji. Izbirni predmeti omogočajo nadgradnjo temeljnih znanj iz obveznih učnih enot prvega semestra. Vsak izbirni predmet vključuje klinične vaje – praktično usposabljanje v okolju (40 ur), kar omogoča povezovanje teorije in prakse ter spoznavanje specifičnosti področja.

Vrstni red predmetov je ustrezen, prav tako so predmeti enakomerno ovrednoteni s kreditnimi točkami med semestroma. Učne enote, upoštevajoč izbirnost znotraj študijskega programa, so vertikalno in horizontalno povezane. Nekatere vsebine predmetov so nadgradnja učnih enot iz dodiplomskega študijskega programa Zdravstvena nega. Vsebine se horizontalno povezujejo znotraj programa v smislu prenosa znanja v klinično okolje.

Izpolnjuje standarde kakovosti

Prednosti:

- Študijski program za izpopolnjevanje celovito pokriva relevantna področja zdravstvene nege v psihiatriji.
- Študijski program za izpopolnjevanje vključuje praktično usposabljanje, kar omogoča učenje ob pacientu v kliničnem okolju.
- Raznolikost izbirnih predmetov.

Priložnosti za izboljšanje:

- Uskladiti predmetno specifične kompetence v izbirnih predmetih.

UM FZV je upoštevala predlog skupine strokovnjakov in uskladila predmetno specifične kompetence v izbirnih predmetih.

- Glede na malo število kontaktnih ur v programu za izpopolnjevanje, bi bilo smiselno predpisati obvezni del prisotnosti na predavanjih ali dodati ure seminarjev/seminarskih vaj ali pa trenutno predvidene kontaktne ure v predmetniku razdeliti med predavanja in seminarje/seminarske vaje.

Fakulteta bo upoštevala predlog skupine strokovnjakov in bo pristopila k spremembi predmetnika z razdelitvijo kontaktnih ur med predavanja in seminarje.

- Pri obveznih in izbirnih predmetih bi bilo smiselno povečati število ur kliničnih vaj – praktičnega usposabljanja.

Fakulteta se do predloga ni opredelila.

- Pri posameznem učnem načrtu je potrebno izbrati ciljne reference nosilca predmeta, glede na vsebino predmeta.

Fakulteta je upoštevala predlog skupine strokovnjakov. Navajajo, da so pregledali vse reference nosilcev učnih enot ter izbrali ustrezne glede na vsebino učne enote. Še vedno ugotavljamo, da imajo nosilci nekaterih učnih enot šibko bibliografijo, zato je potrebno slednje izboljšati do naslednje evalvacije študijskega programa za izpopolnjevanje.

- V obveznem predmetu Aplikacija modelov in teorij v psihiatrični zdravstveni negi je potrebno uskladiti vsebino, glede na naziv predmeta (presplošno opredeljena vsebina predmeta, ki ni v celoti skladna glede na predvidene študijske rezultate/izide).

Fakulteta je upoštevala podani predlog. Vsebina predmeta (Aplikacija modelov in teorij v psihiatrični zdravstveni negi) se je preoblikovala tako, da je skladna glede na predvidene študijske rezultate/izide.

- Pri predmetu Zdravstvena nega na področju gerontopsihiatrije je potrebno, da se oblikuje in navede toliko študijskih rezultatov/izidov, kot jih cilji in kompetence predmeta zahtevajo. Opažamo tudi razkorak pri načinih ocenjevanja.

Fakulteta je upoštevala podani predlog. Pri učni enoti Zdravstvena nega na področju gerontopsihiatrije so oblikovali toliko študijskih rezultatov/izidov, kot jih cilji in kompetence predmeta zahtevajo. Uskladili so tudi načine ocenjevanja.

- Pri predmetu Psihosocialno varstvo in psihološka zdravstvena oskrba z rehabilitacijo je potrebno zmanjšati število učnih rezultatov/izidov.

Fakulteta je upoštevala predlog in pri predmetu Psihosocialno varstvo in psihološka zdravstvena oskrba z rehabilitacijo zmanjšala število učnih rezultatov/izidov.

- Uskladiti stil navajanja literature v učnih načrtih obveznih in izbirnih predmetov ter posodobitev temeljne literature v učnih enotah predmetov.

Fakulteta je predlog strokovnjakov upoštevala. Pri obveznih in izbirnih predmetih so posodobili literaturo in uskladili stil navajanja literature.

Delno izpolnjuje standarde kakovosti: /

Ne izpolnjuje standardov kakovosti

Večje pomanjkljivosti oz. neskladnosti:

- Niso bile ugotovljene.

2. standard: Študijski program se po imenu, namenu in vsebini primerno umešča v predvideno področje in disciplino.

Študijski programi za izpopolnjevanje se ne presojujejo po 2. standardu 17. člena meril.

3. standard: Študijski program je povezan z okoljem, v katerem visokošolski zavod deluje.

a) analize oziroma raziskave potreb zaposlovalnega okolja, trga dela in zaposljivosti diplomantov ali potreb po znanju in ciljev družbe:

Fakulteta za zdravstvene vede Univerze v Mariboru je uspešno povezana z okoljem, saj uspešno deluje tako v slovenskem, kot mednarodnem okolju. Najpomembnejša je njena povezanost z učnimi zavodi (zdravstvenimi in socialnovarstvenimi zavodi), s katerimi imajo sklenjene pogodbe o sodelovanju in vzpostavljeno partnersko sodelovanje, tako strokovno, kot raziskovalno.

Iz priložene dokumentacije za akreditacijo študijskega programa za izpopolnjevanje (Zdravstvena nega v psihiatriji) je razvidno, da program izhaja iz potreb kliničnega okolja, zaradi česar je podpora zdravstvenih zavodov na področju psihiatrije v regiji in širše, velika (*priložena pisma podpore*). Na podlagi sprejete Resolucije o nacionalnem programu duševnega zdravja 2018 – 2028 bomo v naslednjih desetih letih potrebovali skupno najmanj 134 diplomiranih medicinskih sester/diplomiranih zdravstvenikov s poglobljenim oz. dodatnimi znanji na področju zdravstvene nege v psihiatriji. Fakulteta predvideva 15 vpisnih mest, kar v desetih letih pomeni 150 ustrezno usposobljenih kadrov (brez upoštevanja fluktuacije in odhodov iz poklica), kar bi zadoščalo za nacionalne potrebe skladno s sprejeto resolucijo. Ker zaposlovalno okolje potrebuje ustrezno usposobljene medicinske sestre/zdravstvenike z dodatnim znanjem za kompetentno izvajanje aktivnosti zdravstvene nege na psihiatričnem področju, menimo, da bodo tovrstni strokovnjaki zaposljivi.

b) razmere za praktično izobraževanje študentov:

Praktično usposabljanje na študijskem programu za izpopolnjevanje (Zdravstvena nega v psihiatriji) se bo izvajalo v okviru kliničnih vaj pri dveh obveznih predmetih (120 ur) in šestih izbirnih predmetih (240 ur), v skupnem obsegu 360 ur, kar predstavlja 20 % celotnega študijskega programa za izpopolnjevanje.

Študijski program ima podporo zdravstvenih in socialnovarstvenih zavodov, kjer se bo izvajalo praktično usposabljanje. V tem kontekstu UM FZV zagotavlja vodenje kliničnega usposabljanja s strani ustrezno habilitiranih učiteljev/sodelavcev ter skrbi za ustrezno usposabljanje le-teh. V vlogi navajajo, da bodo študenti pričeli s kliničnimi vajami v simuliranem okolju na fakulteti. Iz dokumentacije za akreditacijo študijskega programa in učnih načrtov ni možno ugotoviti, koliko ur predstavljajo klinične vaje v simuliranem kliničnem okolju, zato priporočamo, da se pri učnih enotah (obvezni/izbirni predmeti) opredeli, koliko ur obsegajo klinične vaje v simuliranem okolju, in koliko v kliničnem okolju, neposredno ob pacientu.

Iz dokumentacije je razvidno, da bodo zdravstveni in socialnovarstveni zavodi zagotavljali zadostno število usposobljenih kliničnih mentorjev za izvedbo kliničnih vaj. Fakulteta vsako leto organizira usposabljanje za klinične mentorje z določenimi vsebinami in izda potrdilo o udeležbi.

Izpolnjuje standarde kakovosti

Prednosti:

- Študijski program je nastal na podlagi potreb po zagotavljanju ustrezno usposobljenih kadrih v kliničnem okolju na področju duševnega zdravja.
- Podpora zdravstvenih in socialnovarstvenih zavodov za izvedbo študijskega programa.
- Uspešno sodelovanje z učnimi bazami (zdravstvenimi in socialnovarstvenimi zavodi).
- Prepoznavnost fakultete v okolju delovanja.

Priložnosti za izboljšanje:

- Razmisliti o povečanju števila ur kliničnih vaj (praktično usposabljanje pri izbirnih predmetih v kliničnem okolju) oziroma praktično usposabljanje povezati z metodo individualnega študija ob pacientu (npr. študija primera, seminarska naloga, klinična narativa, refleksija,...), v okviru individualnega dela študenta, ki predstavlja 73,3 % celotnega študijskega programa za izpolnjevanje.

Fakulteta je upoštevala predlog strokovnjakov. Individualno delo so povezali s praktičnim usposabljanjem (priprava študije primera in refleksije). Število ur kliničnih vaj se ni povečalo.

- Navesti, koliko ur predstavljajo klinične vaje v simuliranem kliničnem okolju in koliko ur v realnem kliničnem okolju ob pacientu. Razmisliti o navedbi števila ur vaj v simuliranem okolju pod laboratorijske vaje ali druge oblike študija.

V odgovoru UM FZV navaja, da se bodo klinične vaje izvajale v kliničnem učnem okolju ob pacientu.

V dodatni obrazložitvi z dne 21. 4. 2022, UM FZV navaja, da se simulacijski center ne bo uporabljal za izvajanje vaj v okviru tega študijskega programa.

Delno izpolnjuje standarde kakovosti: /

Ne izpolnjuje standardov kakovosti

Večje pomanjkljivosti oz. neskladnosti:

- Niso bile ugotovljene.

ZASNOVA IZVAJANJA ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA

4. standard: Zasnova izvajanja študijskega programa ustreza njejovi vsebini, sestavi, vrsti, stopnji in namenu (ciljem), tako da so kakovostno prilagojene in zagotovljene študijske vsebine, izvedbene prakse in viri (kadrovski in materialni).

a) predvideni načini, oblike in potek poučevanja:

Iz predmetnika in učnih načrtov študijskega programa za izpopolnjevanje - Zdravstvena nega v psihiatriji je razvidno, da bo poučevanje potekalo v obliki predavanj in kliničnih vaj – praktičnega usposabljanja v kliničnem okolju. Klinične vaje se izvajajo pri dveh obveznih predmetih in vseh izbirnih predmetih. Proces praktičnega usposabljanja je voden s strani habilitiranih visokošolskih učiteljev/sodelavcev (koordinatorjev). Ura kliničnega usposabljanja traja 60 minut.

S študijskim programom so določeni načini preverjanja in ocenjevanja znanja: pisni izpit, ustni izpit, predstavitev spretnosti svetovanja, vendar skupina strokovnjakov ugotavlja naslednja odstopanja v načinih ocenjevanja:

- V izbirnih predmetih (1) Zdravstvena nega na področju gerontopsihiatrije, (2) Zdravstvena nega za duševno zdravje, (3) Osnove svetovanja na področju zdravstvene nege in obveznem predmetu (4) Psihiatrija s patologijo in psihofarmakologijo klinične vaje niso ovrednotene pri načinu ocenjevanja, kot pri ostalih izbirnih predmetih (npr. Skupnostna psihiatrična obravnava in nadzorovana obravnava v psihiatriji, Otroška in mladostniška psihiatrija, Bolezni odvisnosti), kjer so vključene klinične vaje in predstavljajo določen delež v načinu ocenjevanja. Klinične vaje so oblika izvedbe predmeta, zato je potrebno v okviru kliničnih vaj opredeliti, kaj se bo ocenilo na kliničnih vajah in v kakšnem deležu (npr. študija primera, refleksija, klinična narativa, ... idr.).

Načini ocenjevanja in deleži so pomanjkljivo zapisani v učnih načrtih posameznih predmetov, zato skupina strokovnjakov svetuje, da se razmisli, s kakšnimi metodami poučevanja/učenja bodo posamezni učni izidi dosegljivi. Pri posameznem učnem izidu je potrebno razmisliti, kakšen način ocenjevanja je potreben, da se preveri/oceni doseganje učnega rezultata/izida (poravnost kurikuluma).

b) ustreznost kadrov v skladu s 13. členom meril ter:

- **področna primernost izvolitev v naziv visokošolskih učiteljev in sodelavcev;**
- **zagotavljanje minimalnih raziskovalnih standardov in izpolnjevanje pogojev za mentorstvo za študijske programe tretje stopnje:**

Fakulteta za zdravstvene vede je predložila seznam visokošolskih učiteljev – nosilcev predmetov, ki so predvideni za sodelovanje v študijskem programu za izpopolnjevanje. Posamezni nosilec učne enote je izvoljen v ustrezen habilitacijski naziv, z ustreznim področjem izvolitve, glede na predmet. Od enajstih nosilcev predmetov, pet nosilcev nima šifre raziskovalca. V programu sodelujejo trije visokošolski učitelji iz tujine, ki so si habilitacijski naziv pridobili na UM FZV. Pri izvedbi študijskega programa sodeluje sedem visokošolskih sodelavcev - strokovnih sodelavcev, ki imajo ustrezno področje izvolitve (Zdravstvena nega in oskrba) in se vključujejo v izvedbo kliničnih vaj na strokovnih področjih, kot je opredeljeno v predmetniku. Število visokošolskih učiteljev na študijski program je 2 FTE.

Fakulteti priporočamo, da pri izbiri nosilcev predmetov poleg njihove strokovnosti, upošteva tudi njihovo raziskovalno delo, skladno z vsebino predmeta.

c) materialne razmere, povezane z izvajanjem študijskega programa, v skladu s 15. členom meril:

Fakulteta je predložila ustrezna dokazila iz katerih je razvidno, da izkazuje primerne materialne razmere povezane z izvajanjem študijskega programa, v skladu z merili. Ima simulacijski center, ki študentom omogoča spoznavanje kompetenc in veščin, ki jih zaradi varnosti pacientov ne morejo spoznati v zdravstvenih zavodih. Za izvajanje pedagoškega procesa ima fakulteta ustrezno opremljene prostore s sodobno opremo.

Za izvedbo pedagoškega procesa za študente s posebnimi potrebami imajo ustrezno opremo. Prostori v zgradbi FZV so primerni tudi za študente z gibalnimi ovirami, katerim je zagotovljen dostop do prostorov – široki hodniki. V stavbi se nahaja dvigalo in primerno velik sanitarni prostor.

Izpolnjuje standarde kakovosti

Prednosti:

- Ustrezna prostorska in materialna opremljenost za izvedbo študijskega programa za izpopolnjevanje tudi za študente s posebnimi potrebami in za študente z gibalnimi ovirami.
- Simulacijski center.

Priložnosti za izboljšanje:

- V izvedbo študijskega programa za izpopolnjevanje vključiti visokošolske učitelje z ustreznimi raziskovalnimi referencami (bibliografija), v povezavi s predmetom.

Fakulteta navaja, da so pripombo upoštevali in pregledali reference vseh nosilcev učnih enot ter izbrali ustrezne glede na vsebino učne enote. Pri naslednji evalvaciji študijskega

programa je potrebno preveriti izboljšanje raziskovalne uspešnosti nosilcev predmetov v povezavi s predmetom.

- Poenotiti načine ocenjevanja pri predmetih, kjer so predpisane obvezne klinične vaje.

Fakulteta je predlog upoštevala in pri učnih enotah, kjer so vključene obvezne klinične vaje so uskladili in poenotili načine ocenjevanja.

- Uskladiti načine ocenjevanja pri predmetih, kjer so vključene klinične vaje – praktično usposabljanje.

Fakulteta je predlog upoštevala in uskladila načine ocenjevanja pri učnih enotah.

Delno izpolnjuje standarde kakovosti: /

Ne izpolnjuje standardov kakovosti

Večje pomanjkljivosti oz. neskladnosti:

- Niso bile ugotovljene.

5. standard: Pogoji za študij in obvezne sestavine študijskega programa so določeni, pregledni in razumljivi. Omogočajo uveljavljanje pravic in izpolnjevanje obveznosti vseh deležnikov v študijskem procesu.

a) pogoji za vpis v študijski program in napredovanje študentov:

Pogoji za vpis v program so skladni z 38. členom Zakona o visokem šolstvu. V študijski program za izpopolnjevanje Zdravstvena nega v psihiatriji se bodo lahko vpisali kandidati, ki so končali visokošolski študijski program prve stopnje Zdravstvena nega v obsegu 180 ECTS. Delovne izkušnje niso zahtevane.

b) merila za priznavanje znanja in spretnosti, pridobljenih pred vpisom v študijski program:

Fakulteta bo priznavala znanja in spretnosti, pridobljenih pred vpisom v študijski program v različnih oblikah formalnega in neformalnega izobraževanja, ki jih študent izkaže s spričevali in drugimi listinami, in sicer v skladu z univerzitetnim pravilnikom, ki ureja postopek priznavanja znanj in spretnosti. Iz obrazca za akreditacijo programa ni razviden najvišji možen obseg priznavanja znanj in spretnosti, v ECTS.

c) načini ocenjevanja:

Načini ocenjevanja in preverjanja znanja so opredeljeni v učnem načrtu posameznega predmeta. Načini ocenjevanja so, glede na tip študijskega programa, ustrezni.

Pri obveznih predmetih gre za pisni oziroma ustni izpit, medtem, ko gre pri izbirnih predmetih za bolj formativno obliko ocenjevanja, saj vključuje tudi ocenjevanje kliničnega usposabljanja (predhodno smo navedli potrebne uskladitve). Postopke in pravila opredeljuje Pravilnik o preverjanju in ocenjevanju znanja na UM.

č) pogoji za dokončanje študija:

Študent zaključi študij ob izpolnitvi vseh predvidenih obveznosti na programu in zbere 60 ECTS.

d) pogoji za dokončanje posameznih delov programa, če jih ta vsebuje:

Se ne presoja, skladno z merili.

e) strokovni oziroma znanstveni naslov:

Se ne presoja, skladno z merili.

f) pogoji za prehode med študijskimi programi:

Se ne presoja, skladno z merili.

Izpolnjuje standarde kakovosti

Prednosti:

- /

Priložnosti za izboljšanje:

- Razmisliti o pogoju delovnih izkušenj na področju v povezavi s študijskim programom za izpopolnjevanje.

Na fakulteti bodo razmislili o pogoju delovnih izkušenj na področju v povezavi s študijskim programom za izpopolnjevanje.

- Opredeliti zgornjo mejo ECTS, ki se bodo priznale na podlagi predhodnih znanj in spretnosti.

Fakulteta navaja, da bo upoštevala Pravilnik o priznavanju znanj in spretnosti v študijskih programih UM. Zgornje meje priznavanja ECTS niso opredelili.

Delno izpolnjuje standarde kakovosti: /

Ne izpolnjuje standardov kakovosti

Večje pomanjkljivosti oz. neskladnosti:

- Niso bile ugotovljene.

POVZETEK

Fakulteta za zdravstvene vede Univerze v Mariboru uspešno deluje od leta 1993 dalje. Izvaja dodiplomski študijski program prve stopnje Zdravstvena nega in podiplomske študijskega programe na drugi in tretji stopnji.

Skupina strokovnjakov je na podlagi pregleda prejete dokumentacije *ugotovila*, da je študijski program za izpopolnjevanje - Zdravstvena nega v psihiatriji pripravljen **skladno z veljavnimi merili**. Predmetnik z učnimi enotami zagotavlja doseganje temeljnih ciljev študijskega programa za izpopolnjevanje. Zasnova delitve med obveznimi in izbirnimi predmeti je glede na tip študijskega programa (izpopolnjevanje) smiselna, saj sledi metodi učenja ob pacientu v kliničnem okolju (*ang. bedside learning*). Z vidika vsebinske konsistentnosti in vsebinske povezanosti je študijski program ustrezno koncipiran in odraža vsebinske potrebe kliničnih okolij po dodatnem strokovnem izpopolnjevanju diplomiranih medicinskih sester/diplomiranih zdravstvenikov. Povezanost učnih izidov, ki so določeni v učnih načrtih predmetov, s cilji in kompetencami študijskega programa in z njegovo vsebino se zrcali tako, da je študent po študiju usposobljen za prenos pridobljenega znanja in kompetenc v delovno okolje, na ožjem strokovnem področju zdravstvene nege (psihiatriji).

Iz predmetnika in učnih načrtov študijskega programa za izpopolnjevanje - Zdravstvena nega v psihiatriji je razvidno, da bo poučevanje potekalo v obliki predavanj in kliničnih vaj – praktičnega usposabljanja v kliničnem okolju. Zdravstveni in socialnovarstveni so izkazali podporo študijskega programu za izpopolnjevanje in bodo zagotavljali zadostno število usposobljenih kliničnih mentorjev za izvedbo kliničnih vaj.

Fakulteta za zdravstvene vede je predložila seznam visokošolskih učiteljev – nosilcev predmetov, ki so predvideni za sodelovanje v študijskem programu za izpopolnjevanje. Posamezni nosilec učne enote je izvoljen v ustrezen habilitacijski naziv, z ustreznim področjem izvolitve, glede na predmet. Fakulteti priporočamo, da pri izbiri nosilcev predmetov poleg njihove strokovnosti, upošteva tudi njihovo raziskovalno delo, skladno z vsebino predmeta. Preko Raziskovalnega inštituta mora fakulteta okrepiti raziskovalno delo na področju študijskega programa za izpopolnjevanje ter vzpodbuditi visokošolske učitelje za individualno raziskovalno delo, kot delo v okviru projektov fakultete. V naslednjem obdobju je potrebno okrepiti reference nosilcev predmetov, zato predlagamo, da se izdela individualni načrt raziskovalnega dela posameznega nosilca predmeta.

Fakulteta je predložila ustrezna dokazila iz katerih je razvidno, da izkazuje primerne materialne razmere povezane z izvajanjem študijskega programa, v skladu z merili. Ima simulacijski center, ki študentom omogoča spoznavanje kompetenc in veščin, ki jih zaradi varnosti pacientov ne morejo spoznati v zdravstvenih zavodih. Za izvajanje pedagoškega procesa ima fakulteta ustrezno opremljene prostore s sodobno opremo. Fakulteta za zdravstvene vede ima jasno zapisano strategijo razvoja do leta 2030. Ima ustrezne kadrovske in prostorske pogoje za njeno uresničevanje.

Pogoji za vpis v program za izpopolnjevanje so skladni z 38. členom Zakona o visokem šolstvu. Delovne izkušnje niso zahtevane.

Skupina strokovnjakov, ki je ocenjevala študijski program za izpopolnjevanje Zdravstvena nega v psihiatriji ugotavlja, da program **ustreza kriterijem za akreditacijo**. Fakulteta je podane priložnosti za izboljšanje podane s strani skupine strokovnjakov smiselno integrirala v program za izpopolnjevanje.

SUMMARY

The Faculty of Health Sciences at the University of Maribor has been effectively operating since 1993. It offers a first cycle Bachelor's degree programme in Nursing and second and third cycle postgraduate degree programmes.

On the basis of a review of the documentation received, the team of experts concluded that the study programme for advanced training - Nursing in Psychiatry was prepared **in accordance with the applicable criteria**. The syllabus with its units of study ensures that the fundamental objectives of the advanced study programme are met. The design of the division between compulsory and elective courses is reasonable for the type of study programme (advanced training), as it follows the method of bedside learning. In terms of content consistency and coherence, the study programme is appropriately designed and reflects the substantive needs of clinical settings for further professional development of registered nurses/graduate health professionals. The relevance of the learning outcomes set out in the curricula of the courses to the objectives and competences of the study programme and to its content is reflected in the fact that, after the study, the student is equipped to transfer the acquired knowledge and competences to the working environment, in the narrower professional field of nursing (psychiatry).

It is clear from the syllabus and curricula of the Advanced Training Programme – Psychiatric Nursing that teaching will take the form of lectures and clinical exercises – practical training in a clinical setting. Health and social care services have expressed their support for the advanced training programme and will provide a sufficient number of qualified clinical tutors to deliver the clinical exercises.

The Faculty of Health Sciences has provided a list of senior lecturers foreseen to participate in the CPD programme. Each unit tutor is elected to the appropriate habilitation title, with the corresponding field of election, according to the subject. In addition to their expertise, it is recommended that the Faculty take into account their research work, in line with the content of the course, when selecting course tutors. Through the Research Institute, the faculty should strengthen research work in the field of the Fulfilling Curriculum and encourage higher education teachers to carry out individual research work as part of faculty projects. In the following period, the references of the course tutors should be strengthened, and it is therefore proposed that an individual research plan be drawn up for each course tutor.

The faculty has provided appropriate evidence showing that it has adequate material conditions related to the implementation of the study programme, in accordance with the criteria. It has a simulation centre which enables students to learn competences and skills which, for reasons of patient safety, they cannot learn in health care institutions. The Faculty has adequately equipped premises with modern facilities for the teaching process. The Faculty of Health Sciences has a clear development strategy up to 2030. It has adequate staffing and space conditions for its implementation.

The conditions for enrolment in the advanced training programme are in line with Article 38 of the Law on Higher Education. No work experience is required.

The expert panel that evaluated the Advanced Training Programme in Psychiatric Nursing concludes that the programme **fulfils the criteria for accreditation**. The faculty has integrated the opportunities provided by group of experts into the advanced training programme.

Izpolnjevanje standardov kakovosti

Izpolnjuje standarde kakovosti

Študijski program za izpolnjevanje Zdravstvena nega v psihiatriji smo presojali po 17. in 18. členu meril. **Ugotavljamo, da študijski program izpolnjuje vse štiri predpisane standarde, ki smo jih presojali skladno z merili za akreditacijo študijskih programov.**

Ugotovljene prednosti:

1. Študijski program za izpopolnjevanje celovito pokriva relevantna področja zdravstvene nege v psihiatriji.
2. Študijski program za izpopolnjevanje vključuje praktično usposabljanje, kar omogoča učenje ob pacientu v kliničnem okolju.
3. Raznolikost izbirnih predmetov.
4. Študijski program je nastal na podlagi potreb po zagotavljanju ustrezno usposobljenih kadrih v kliničnem okolju na področju duševnega zdravja.
5. Podpora zdravstvenih in socialnovarstvenih zavodov za izvedbo študijskega programa.
6. Uspešno sodelovanje z učnimi bazami (zdravstvenimi in socialnovarstvenimi zavodi).
7. Prepoznavnost fakultete v okolju delovanja.
8. Ustrezna prostorska in materialna opremljenost za izvedbo študijskega programa za izpopolnjevanje tudi za študente s posebnimi potrebami in za študente z gibalnimi ovirami.

Delno izpolnjuje standarde kakovosti

/

Ne izpolnjuje standardov kakovosti

/

Odličnost

/

Priloge:

- soglasje članov skupine strokovnjakov k poročilu.